

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 213 15 20 829
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 7017/4/26068-Ζ'

Αθήνα, 12 Ιουλίου 2022

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην από 21-06-2022 με αριθμό 5938 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Γ. ΛΟΓΙΑΔΗ.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου, σας γνωρίζουμε ότι πρωταρχικό στόχο του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής (Γ.Γ.Α.Π.) αποτελεί η εύρυθμη λειτουργία όλων των, ανά την επικράτεια, Υπηρεσιών αυτής, καθώς και η προώθηση και η ουσιαστική αντιμετώπιση συναφών ζητημάτων, για την επίτευξη του οποίου καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες, ενώ σε περιπτώσεις διαπίστωσης τυχόν ελλείψεων ή δυσλειτουργιών αναλαμβάνονται οι αναγκαίες πρωτοβουλίες και δρομολογούνται οι απαραίτητες ενέργειες για την άμεση αντιμετώπισή τους.

Στο πλαίσιο αυτό, από τη Γ.Γ.Α.Π. εκδηλώνονται όλες οι, κατά περίπτωση, απαραίτητες ενέργειες, σε συνεργασία με τους συναρμόδιους Φορείς και Υπηρεσίες, προς το σκοπό της διαρκούς βελτίωσης των συνθηκών στα Καταστήματα Κράτησης (Κ.Κ.) της χώρας και την προτεραιοποίηση των θεμάτων υγείας των κρατουμένων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στα διαλαμβανόμενα στην εν θέματι Ερώτηση ζητήματα, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο της υφιστάμενης συνεργασίας της Γ.Γ.Α.Π. με το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.), υπεγράφη το από 19-05-2022 Μνημόνιο Συνεργασίας περί πρόληψης και αντιμετώπισης του φαινομένου των εξαρτήσεων από ναρκωτικές ουσίες εντός των σωφρονιστικών ιδρυμάτων. Το εν λόγω Μνημόνιο στοχεύει στην επέκταση της λειτουργίας μονάδων Συμβουλευτικής Υποστήριξης Κρατουμένων των Θεραπευτικών Προγραμμάτων του ΚΕ.Θ.Ε.Α. σε όλα τα Κ.Κ. της χώρας, με σκοπό την ενημέρωση των κρατουμένων αναφορικά με το θέμα της εξάρτησης και τη θεραπευτική της αντιμετώπιση, τη μείωση της συνδεόμενης με τη χρήση ουσιών βλάβης και την προετοιμασία για ένταξη σε θεραπευτική κοινότητα εντός, και εν συνεχεία εκτός, φυλακής. Προς πληρέστερη ενημέρωσή σας, σχετικό τυγχάνει το από 19-05-2022 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου μας (www.mopocp.gov.gr).

Διευκρινίζεται ότι από τον υπεύθυνο του Θεραπευτικού Προγράμματος ΚΕ.Θ.Ε.Α. Εν Δράσει καταρτίστηκε ήδη πρόταση ολοκλήρωσης του μνημονίου συνεργασίας, η οποία υποβλήθηκε προς τον Διευθυντή του ΚΕ.Θ.Ε.Α. και έλαβε σχετική έγκριση. Η εν λόγω πρόταση -μεταξύ άλλων- περιλαμβάνει τη διερεύνηση της ανάγκης λειτουργίας Ομάδων Συμβουλευτικής Υποστήριξης Κρατουμένων σε -11- Κ.Κ., όπου δεν λειτουργούν σχετικά προγράμματα.

Σημειώνεται δε ότι, επί του παρόντος, λειτουργούν συμβουλευτικά προγράμματα απεξάρτησης του ΚΕ.Θ.Ε.Α. σε -22- Κ.Κ. -συμπεριλαμβανομένου σε αυτά και του Κ.Κ. Νεάπολης Λασιθίου (όπου λειτουργεί το συμβουλευτικό πρόγραμμα ΚΕ.Θ.Ε.Α. «ΑΡΙΑΔΝΗ» Αγίου Νικολάου)-, καθώς και θεραπευτικές ομάδες απεξάρτησης (φάση προκοινότητας) από το ΚΕ.Θ.Ε.Α. σε -4- Κ.Κ.. Ακόμη, σε ορισμένα Κ.Κ. υλοποιούνται προγράμματα 18ΑΝΩ, συμβουλευτικής, ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (Ψ.Ν.Α.), καθώς και το θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης «ΔΙΑΠΛΟΥΣ» από Δημόσια Ψυχιατρική Κλινική. Επιπλέον, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ' αριθ. 212 από 21-02-2014 Κοινή Υπουργική Απόφαση (Φ.Ε.Κ. Β' - 524), στα Κ.Κ. Πάτρας και Κορυδαλλού Ι, ιδρύθηκαν και λειτουργούν θεραπευτικές μονάδες μέσω των οποίων υλοποιείται από τον Οργανισμό Κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.) πρόγραμμα χορήγησης υποκατάστατων (μεθαδόνης) για την αντιμετώπιση της υπόψη εξάρτησης.

Γνωρίζεται επίσης ότι το Κέντρο Απεξάρτησης Τοξικομανών Κρατουμένων (Κ.Α.Τ.Κ.) Ελεώνα Θηβών - ΕΠΙΛΟΓΗ αποτελεί θεραπευτικό Κ.Κ., που απευθύνεται αποκλειστικά σε κρατούμενους χρήστες ουσιών οι οποίοι επιθυμούν να απεξαρτητοποιηθούν μέσα από «στεγνό» (χωρίς χορήγηση υποκατάστατων) πρόγραμμα απεξάρτησης, υπό την επίβλεψη εξειδικευμένης θεραπευτικής ομάδας.

Αναφορικά με την φροντίδα και την περίθαλψη των ψυχικά νοσούντων στα Κ.Κ., σημειώνεται ότι η νοσηλεία των κρατουμένων που πάσχουν από ψυχιατρικά νοσήματα πραγματοποιείται στο Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού (Ψ.Κ.Κ.), το οποίο διέπεται από τις διατάξεις του ν. 2776/ 1999 (Φ.Ε.Κ. Α' - 291) «Σωφρονιστικός Κώδικας» και της υπ' αριθ. 58819 από 07-04-2003 Υπουργικής Απόφασης (Φ.Ε.Κ. Β' - 463) «Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας Γενικών Καταστημάτων Κράτησης τύπου Α' και Β'».

Περαιτέρω τονίζεται ότι, πλέον των υπηρετούντων κατ' επίσκεψη ιατρών, ειδικότητας Ψυχιατρικής, στα Κ.Κ. της χώρας, από το έτος 2018 λειτουργήσε σταδιακά σε -5- από αυτά σύστημα τηλεϊατρικής, με τη συνδρομή των Υπηρεσιών της 2^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας του Υπουργείου Υγείας και προοπτική επέκτασης και σε άλλα Κ.Κ., προς παροχή υπηρεσιών -μεταξύ άλλων- και ψυχιατρικής.

Επιπρόσθετα αναφέρεται ότι, από το Νοέμβριο του 2010, στο πλαίσιο συναφθέντος μνημονίου συνεργασίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και της Β' Ψυχιατρικής Κλινικής του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου «Αττικόν» της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ομάδα Ψυχιατροδικαστικής επισκέπτεται εβδομαδιαίως το Ψ.Κ.Κ., παρέχοντας τις υπηρεσίες της, στις οποίες περιλαμβάνεται και ψυχιατρική αξιολόγηση, παρακολούθηση και θεραπεία. Η εν λόγω ομάδα Ψυχιατροδικαστικής, από την έναρξη παροχής υπηρεσιών στο Ψ.Κ.Κ., αναλαμβάνει τη φροντίδα των νοσηλευομένων με τα πλέον σοβαρά προβλήματα ψυχικής υγείας και παρακολουθεί θεραπευτικά ασθενείς με κύρια διάγνωση τη σχιζοφρένεια, με ή χωρίς διαταραχή προσωπικότητας, που κρατούνται στην πλειοψηφία τους, για βίαια εγκλήματα (ανθρωποκτονία ή απόπειρα ανθρωποκτονίας), συχνά με ιστορικό αυτοκτονικής - αυτοκαταστροφικής συμπεριφοράς ή/και κατάχρησης ουσιών - αλκοόλ.

Σχετικά δε με την προτεινόμενη υιοθέτηση του μοντέλου μηνιαίας αντιψυχωσικής αγωγής (depot), σε θεσμικό επίπεδο, σε περιπτώσεις συννοσηρότητας μείζονος ψυχοπαθολογίας και τοξικοεξάρτησης, ως μεθόδου ασφαλούς αποφυλάκισης και ταυτόχρονα σοβαρής και επιμελούς φροντίδας της ψυχικής υγείας των αποφυλακιζομένων, επισημαίνεται ότι η θεραπεία των συμπτωμάτων της ψύχωσης με ενέσιμη αγωγή βραδείας αποδέσμευσης εφαρμόζεται εδώ

και αρκετά χρόνια στη χώρα μας. Ωστόσο, σε περίπτωση διπλής διάγνωσης (τοξικοεξάρτηση και ψύχωση) θα πρέπει να αντιμετωπιστούν τα συμπτώματα αμφοτέρων. Προς το σκοπό αυτό, η διαδικασία ένταξης σε συμβουλευτικά/ θεραπευτικά προγράμματα απεξάρτησης, η υπαγωγή σε θεραπεία απεξάρτησης των κρατουμένων, καθώς και η λήψη προτεινόμενης ενδεδειγμένης φαρμακευτικής αγωγής (πιθανά και αντιψυχωτικής) πραγματοποιούνται αφενός με τη συναίνεση του κρατούμενου και αφετέρου με τις υποδείξεις του ειδικού επιστημονικού και ιατρικού προσωπικού που εφαρμόζει τις σχετικές διαδικασίες εντός των Κ.Κ..

Συνεπώς, η επιλογή της ακολουθητέας -για την αντιμετώπιση των συμπτωμάτων της ψύχωσης- αγωγής εξαρτάται από τον εκάστοτε θεράποντα ιατρό (ήτοι, αν θα είναι "per os" ή ενέσιμο βραδείας αποδέσμευσης ή μικτή, όπως συχνά συμβαίνει) μετά την εξασφάλιση της σύμφωνης γνώμης του ασθενή. Η ενέσιμη θεραπεία βραδείας αποδέσμευσης αποτελεί μια αξιόπιστη λύση, αλλά και μία από τις αναγκαίες λύσεις ενός σύνθετου προβλήματος, όπως είναι η διπλή διάγνωση της ψύχωσης με τοξικοεξάρτηση, σε συνδυασμό με το καθεστώς της κράτησης.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι στο μνημονεύόμενο στην εν θέματι Ερώτηση Κ.Κ. Νεάπολης Λασιθίου πραγματοποιείται, στο πλαίσιο των προαναφερόμενων διαδικασιών, χορήγηση depot αντιψυχωσικής αγωγής από τον ψυχίατρο αυτού σε κρατούμενους που εκδηλώνουν συννοσηρότητα μείζονος ψυχοπαθολογίας και τοξικοεξάρτησης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ένας εκ των προαναφερόμενων κρατουμένων αποφυλακίσθηκε με Βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Λασιθίου, υπό τον όρο της ψυχιατρικής παρακολούθησης, μια φορά το μήνα, σε κατάλληλη εξωνοσοκομειακή μονάδα ψυχικής υγείας ή εξωτερικά ιατρεία Δημόσιου Ψυχιατρικού Νοσοκομείου ή Γενικού Νοσοκομείου, με αποστολή της σχετικής βεβαίωσης περί ψυχιατρικής παρακολούθησης και λήψης τυχόν φαρμακευτικής αγωγής στην Εισαγγελία Λασιθίου.

Τέλος, υπογραμμίζεται ότι η εφαρμογή της υπό όρους αποφυλάκισης των κρατουμένων, με την προϋπόθεση της ιατρικής παρακολούθησης στην κοινότητα και της χορήγησης της μηνιαίας αντιψυχωσικής αγωγής άπτεται των αρμοδιοτήτων των -υπαγόμενων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης- κατά τόπους Εισαγγελιών και Συμβουλίων Πλημμελειοδικών, η δε θεσμοθέτηση των depot clinics, η οποία θα μπορούσε να αποτελέσει μέρος ενός ευρύτερου δικτύου υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των θεμάτων ψυχικής υγείας και τοξικοεξάρτησης των κρατουμένων, δεν εμπίπτει αποκλειστικά στις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ**